

Liesbeth Dijkstra is specialist ouderengeneeskunde. Daarnaast heeft ze de kaderopleiding palliatieve zorg gevolgd om zich meer te bekwamen in de laatste fase van iemands leven.

Palliatieve zorg

“Al tijdens de opleiding tot basisarts trok de verpleeghuiszorg me aan, juist omdat in deze sector veel palliatieve zorg wordt gegeven. Het geeft me voldoening om mensen in een verdriete periode zo goed mogelijk te begeleiden. Het kan ook zwaar zijn, maar gelukkig geef ik dit soort zorg nooit alleen en kan ik mijn gevoelens delen met (zorg)collega's. Palliatieve zorg gaat niet alleen om degene die gaat sterven, maar óók om het proces van de dierbaren om die persoon heen. Het is volledig gericht op samenwerken, met de wensen van de cliënt als uitgangspunt. Mijn rol is de regie te houden over het behandelplan en af te stemmen met de cliënt, zijn of haar naasten en het multidisciplinaire team. Alles is erop gericht zoveel als mogelijk nog kwaliteit van leven te bieden. En wat 'kwaliteit van leven' is, is voor iedereen anders. Daarom is het belangrijk te weten wie de mens is achter de persoon die gaat sterven. Dat is altijd maatwerk.

Contact met cliënt en familie

De terminale zorg is een onderdeel van palliatieve zorg. De verwachting dat iemand op korte termijn komt te sterven, proberen we in te schatten. Dat is belangrijk om de cliënt en de familie op tijd voor te kunnen bereiden op het naderend levenseinde. Familie en het zorgteam zijn hierin essentiële schakels. De zorg ziet de cliënt dag en nacht, zij kunnen veranderende signalen sneller zien. In het gesprek met familie is het belangrijk de wensen van de cliënt ook te bespreken als de cliënt bijvoorbeeld niet meer goed aanspreekbaar is. Zeker bij cliënten die hun eigen belangen niet meer kunnen behartigen zie ik familie als onderdeel van ons team. Ik hoop dan ook dat mantelzorgers de vrijheid voelen om veranderende signalen aan het zorgbehandelteam door te geven. Daarnaast kunnen zij de zorgteams ondersteunen met informatie over wat hun naaste 'goede zorg' zou vinden.

Trots

Ik ben trots hoe de palliatieve zorg bij ZorgSpectrum is geregeld. Er is een commissie palliatieve zorg waarin de randvoorwaarden van goede zorg besproken en vastgelegd worden. Op dit moment implementeren we het zorgpad stervensfase. Het zorgpad zorgt ervoor dat alle zorgmedewerkers op een gestructureerde manier aandacht geven aan symptomen in de stervensfase en dat we dit op een eenduidige manier rapporteren in het dossier. Veranderingen kun je dan sneller signaleren en daarmee ook inspelen op het naderende einde. Dat verhoogt de kwaliteit van leven en sterven.

Palliatief netwerk

ZorgSpectrum maakt deel uit van het regionaal palliatief netwerk. Regionaal denken we mee, onze kennis en kunde delen we met anderen. Zo hebben we op alle locaties ook aandachtsvelders. Zij spelen een belangrijke rol bij de ontwikkeling van palliatieve zorg op de werkvloer. Ik merk veel toewijding bij de zorgmedewerkers rondom dit onderwerp. Het netwerk palliatieve zorg organiseert regelmatig scholingen voor zorgmedewerkers. Een aanrader om die te volgen!

Afscheidsrituelen

Bij elk afscheid ben ik me bewust van de leegte die iemand achterlaat. Ik kijk altijd naar foto's aan de muur van de cliënt om een beeld te kunnen vormen van de mens achter de ziekte. Een mooi ritueel in ons verpleeghuis is het uitgeleide doen van een overleden cliënt. Tijdens de uitgeleide vormen de zorgmedewerkers en soms ook de medebewoners een haag bij de uitgang van het verpleeghuis. Een emotioneel maar waardevol moment, waar we niet alleen als zorgmedewerkers maar vooral ook als medemens afscheid nemen van een bewoner.”

Wat is palliatieve zorg?

De zorg die gegeven wordt aan mensen wanneer er geen genezing van een ziekte meer mogelijk is. Dat kan kanker zijn, maar bijvoorbeeld ook dementie, COPD of hartfalen. Hoe lang de palliatieve fase duurt is voor iedereen verschillend en kan variëren van enkele weken tot enkele maanden of jaren. We spreken van terminale zorg als de verwachting is dat iemand op korte termijn zal sterven.